51. seja Komisije Državnega sveta RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Pon, 23.06.2025 - 17:16
Natisni

Ljubljana, 23. junij 2025 - Komisija Državnega sveta RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki jo vodi Dušan Strnad, je na današnji 51. seji obravnavala:

- Predlog podnebnega zakona (PoZ) – nujni postopek, EPA 2198-IX,
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona (SZ-1G) – prva obravnava, EPA 2140-IX,
- Predlog zakona o financiranju in spodbujanju gradnje javnih najemnih stanovanj (ZFSGJNS) – prva obravnava, EPA 2142-IX.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je podprla Predlog podnebnega zakona (PoZ) – nujni postopek, EPA 2198-IX, ki predstavlja klju?en korak v boju proti podnebnim spremembam. Ob tem je komisija opozorila, da zgolj finan?ne spodbude ali dajatve na posamezne sektorje ne bodo zadostovale. Potrebni bodo celoviti ukrepi, ki bodo sistemsko in dolgoro?no obravnavali vplive podnebnih sprememb, zlasti tiste, ki zadevajo javno zdravje.

Prav tako je komisija opozorila na potrebno jasnejšo delitev pristojnosti in financ med državo in ob?inami ter ustreznejšo obravnavo kmetijstva, ki je eno najbolj prizadetih podro?ij zaradi podnebnih sprememb. Z izobraževanjem mladih generacij lahko dolgoro?no oblikujemo trajnostne vedenjske vzorce v družbi, kar pomembno prispeva k u?inkovitemu in celovitemu odzivu na podnebne spremembe. Komisija se je strinjala tudi s pomisleki Združenja ob?in Slovenije glede predlagane rešitve, po kateri bodo morale ob?ine vklju? evati nevladne organizacije v proces priprave projektov za blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam, ki jih bo sofinancirala država. Komisija meni, da takšna ureditev posega v avtonomijo ob?in, saj omejuje njihovo samostojnost pri odlo?anju o vsebinah in na?inu izvajanja razvojnih nalog na lokalni ravni. Ob izraženih opozorilih glede nesorazmernih stroškov zelenega prehoda za Evropo, je komisija pozvala, da je treba pri oblikovanju podnebnih politik iskati ravnotežje med okoljskimi cilji ter gospodarsko in socialno vzdržnostjo.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona (SZ-1G) – druga obravnava, EPA 2140-IX, saj predstavlja dolo?en napredek pri reševanju stanovanjske problematike in lahko prispeva k izboljšanju pogojev za delovanje ob?in na podro?ju stanovanjske politike.

Po njenem mnenju pa zgolj sprememba enega zakona ne zadoš?a – nujne so tudi spremembe dav?ne zakonodaje, Zakona o gostinstvu in zakonodaje s podro?ja prostorskega na?rtovanja. Ker se pritisk na javna najemna stanovanja pove?uje, bi bilo po njenem mnenju smiselno razmisliti o uvedbi spodbud za reševanje stanovanjskega vprašanja z lastno gradnjo ali nakupom, zlasti za mlade družine – na primer v obliki dav?nih olajšav, ugodnih stanovanjskih kreditov ali delnega odpisa dolga. Pomemben izziv za ob?ine ostaja vzdrževanje dotrajanih javnih stanovanj, ki so najdražja za upravljanje. Komisija zato podpira uvedbo pribitka za vzdrževanje k neprofitni najemnini, ki bi izboljšal finan?no vzdržnost upravljanja stanovanj. Ob? ine pogosto ne morejo nadomestiti prodanih javnih stanovanj z novimi, predvsem zaradi prostorskih omejitev in dolgotrajnih postopkov prostorskega na?rtovanja, kar ovira širitev javnega stanovanjskega fonda. Komisija poziva k celostni prenovi sistema prostorskega na?rtovanja in ve?ji osredoto?enosti na kakovostne rešitve ter javni interes. Podprla je tudi predlog reprezentativnih združenj ob?in za uvedbo ?asovno omejenega najema javnih stanovanj (npr. do 5 let), kar bi spodbudilo ve?jo samostojnost najemnikov in pove?alo preto?nost

stanovanj. Med drugim je komisija dala v razmislek tudi pobudo, da celotno finan?no breme subvencioniranja najemnin prevzame država, kar bi razbremenilo ob?ine in pove?alo u?inkovitost sistema. Komisija pri?akuje, da bodo njene pripombe ter predlogi reprezentativnih združenj ob?in upoštevani v nadaljnjih fazah zakonodajnega postopka.

Komisija je podprla tudi Predlog zakona o financiranju in spodbujanju gradnje javnih najemnih stanovanj (ZFSGJNS) – druga obravnava, EPA 2142-IX. Gradnja javnih najemnih stanovanj je po njenem mnenju klju?ni del celovite stanovanjske politike, še posebej pomemben za mlade, gospodinjstva z nižjimi dohodki in druge ranljive skupine. Pri tem je komisija izpostavila potrebo po prilagajanju rešitev lokalnim specifikam, vklju?no z zagotavljanjem stanovanj za deficitarne poklice, ki so klju?ni za delovanje lokalnega okolja.

Opozorila je na finan?ne in kadrovske omejitve ob?in, ki že zdaj težko zagotavljajo sredstva za osnovne naloge, kar še dodatno otežuje njihovo vklju?evanje v stanovanjske projekte. Z vidika dolgoro?ne u?inkovitosti izvajanja stanovanjske politike je poudarila potrebo po vzpostavitvi funkcionalnih regijskih struktur, ki bi omogo?ale združevanje strokovnih in izvedbenih kapacitet na medob?inski ravni. Pri tem je posebej izpostavila, da si Državni svet že vrsto let prizadeva za oblikovanje institucionalnih pokrajin, pri ?emer se v kontekstu stanovanjske politike znova potrjuje nujnost takšne organiziranosti. Komisija podpira možnost ?rpanja kohezijskih sredstev in predloge, da bi ob?ine in lokalni stanovanjski skladi postali upravi?eni do nepovratnih sredstev, kar sta predlagali Skupnost ob?in Slovenije in Združenje mestnih ob?in Slovenije. Ob tem je komisija opozorila tudi na evropski kontekst – pri?akovano vklju?itev stanovanjske politike v novo kohezijsko obdobje po letu 2027 – ter pozvala k zakonski ureditvi, ki bo omogo?ila fleksibilen dostop do vseh virov financiranja. Komisija je podprla tudi predlog Združenja ob?in Slovenije, da se krediti za gradnjo javnih najemnih stanovanj izlo?ijo iz kvote zadolževanja ob?in, saj se lahko vra?ajo iz prihodkov od najemnin. Pozvala je k upoštevanju predlogov lokalnih skupnosti v nadaljnjih fazah zakonodajnega postopka, saj bo le tako mogo?e zagotoviti u?inkovito izvajanje stanovanjske politike in dose?i pove?anje dostopnosti javnih najemnih stanovanj v Sloveniji.

Foto: Državni svet RS